

A برخه : معرفي كول

دوهم لوست : د سوابقو او اسنادو په ساتنه او څارنه باندې پوهېدل

د زده کونکو د زده کړې موخي :

د دې لوست پېژندگلو بايد په زده کونکو کې د لاندې موخو د قبولیت او پوهېدو سبب شي.

1. دا زده کول چې ولي د تصميم نيولو لپاره سوابق او اسناد او يا د زراعتي تجارت دوام مهم دي.

2. د اسنادو او سوابقو په ساتلو کې د مهمې وظيفې تشخيص .

3. داسنادو او سوابقو د ساتنې باندې د پوهېدو پروسې جر يا پړاو

د لوست ورکولو لپاره توصيه شوي وخت: (1) ساعت

د توصي وړ منابع : د دې لوست د موثرانه تدريس لپاره به لاندې منابع گټوري تمامي شي

[Gibson, Jerry D., et al. *Agribusiness Management, Marketing, Human Resources Development, Communication, and Technology*. Danville, Illinois: Interstate Publishers, Inc., 2001. \(Textbook, Chapter 1\)](#)

[Steward, Jim, Raleigh Jobs, James Casey, and Wayne Purcell. *Farm and Ranch Business Management*. Moline, Illinois: Deere & Company, 1992. \(Text and Student Manual Chapter 2\)](#)

[Decisions & Dollars. Alexandria, Virginia: The Council for Agricultural Education, 1993. \(Curriculum Binder, Unit 1\)](#)

[Newman, Michael E. and Walter J. Willis. *Agribusiness Management and Entrepreneurship*. Danville, Illinois: Interstate Publishers, Inc., 1994. \(Textbook, Chapter 5\)](#)

د استفادي وړ سامانونو، لوازمو، وسايلو او اسانتياوو لست .

- نوشتاري نما
- پروجکتور پاور پواينټ
- د پارو پواينټ سلايدونه
- د خلکو نما
- د زده کونکو د کار ورقو کاپي گاني .

اصطلاح گاني : لاندې لړليک په دې لوست کې د بولد او ايټاليک په شکل د پارو پواينټ په سلايدونو

کې وړاندېز شوی دی

Financial records

• مالي اسناد او سوابق

Inventory

• د شتمنی لړليک

د لاسرسې د نې گټې:

د اسنادو او سوابقو د ساتنې په باره کې خبرې اترې پیل کړئ، ولې مونږ کذار شونه ثبت کوو؟ دهقانان د سوابقو لپاره کوم نوعه ساتنه او څارنه سرته رسوي؟ باغبانان؟ څاروي ساتونکي؟ د اسنادو د ساتنې او څارنې دارنگه علتونه لست کړئ، د موخو محتويات د بيا ځل لپاره دې لوست ته راجع کړئ .

د محتوياتو لنډيز او د لوست ستراتيژي

لومړۍ موخه: په دې باندې پوهېدل چې ولې د زراعتي تجارت د دوام او تصميم نيول لپاره د اسنادو ساتنه او څارنه مهم دي

د وړاندېز وړ سوال : ولې د زراعتي بزنس يا تجارت لپاره اسناد او سوابق مهم دي؟

(پاور پوائنټ ۳ شمېره سلايد)

1 – اسناد او سوابق د يو تجار(مدیر) لپاره ارزښتمند معلومات وړاندې کوي چې عموماً د لاندې مواردو لپاره ترې استفاده کيږي

A – د عايداتو د ټاکنې لپاره (لاسته راوړنه)

B – د گټې تاوان او ضرر د ټاکنې لپاره

C – د جرياني شتمنۍ او د هغې د خالص عايد د ټاکنې لپاره

D – د منښبښينو د گټې د ټاکنې لپاره

E – د پرمختلني او ترقي د ټاکنې لپاره چې چېرته کيدلی شي منځته راشي

F – د تصاميمو د سرته رسونې سره د مرستې لپاره

G – د اعتبار د حاصلولو لپاره د اړينو معلوماتو ته په خاطر.

H – د وروستيو بيا کتنو يا مراجعو لپاره د اسنادو يا معلوماتو ساتل

له 1-2 څخه د دې موخې د اساساتو د قوي کولو لپاره استفاده وکړئ او په لارښوني او هم غږۍ سره په دې باره کې چې له اسنادو څخه څرنگه ساتنه او څارنه کيږي، خبرې اترې پیل کړئ او دا چې د اسنادو مختلفي نوعي څرنگه مختلف معلومات ته په کوي، په دې اړه بحث وکړئ.

دوهمه موخه : د اسنادو او سوابقو د دوه مهمو وظيفو پيژندل.

د وړاندېز وړ پوښتنه : په زراعتي تجارت کې د اسنادو او سوابقو دوه مهمې وظيفې کومې دي؟

(پاور پوائنټ ۴ شمېره سلايد)

II – ډيري له زراعتي تجارانو څخه له اسنادو او سوابقو څخه د مختلفو موخو په منظور، اداري بي پروائي يا سازمان ورکونې په هکله چې وکولى شي له هغوي نه مخنيو وکړي، استفاده کوي .

A – تجاران بايد چې د رسيدونو او ثبت شوو اسنادو څخه ساتنه وکړي ترڅو د عايد بلانس روښانه کړي.

B – په اداري معلوماتو کې شامل موارد نظر ټول توليد ته د اصلي نرخ ارزښت، مزرعه په هکتار، د بېرته گرځېدلي شتمني لست، (شمېر او ارزښت) د هغه مالونو او اجناسو چې تجار پوري تړلي دي چې عبارت د هغه موادو او اجناسو نه دي چې په فارم کې نهايي توليدات دي يا ورنه د نهايي فورم د جوړولو په خاطر استفاده کيږي.

له 1-2 LS څخه د زده کونکو لپاره د اسنادو د ساتنې د موخو او په زراعتي امورو کې د اسنادو او سوابقو د پوهېدو په منظور استفاده وکړئ، همدارنگه په دې اړه چې بله کومه طريقه او يا روش په زراعتي تجارت کې د استفادې وړ دی، په دې برخه کې بحث وکړئ

درېمه موخه : د اسنادو او سوابقو د ساتنې د پروسيجر زده کول.

وړاندېز شوی سوال : په څه ډول يو شخص کولى شي چې دخپلو اسنادو او سوابقو څخه د ساتنې مهارت متري کړي .

(پاورپوائنټ ۵ شمېره سلايد)

د پنځو قدمونو په سرته رسولو سره د اسنادو او سوابقو ساتنه موثره تماميږي .

A – ټول اسناد په منظم ډول سره تهيه کړئ چې د جنس تاريخ، شمېر يا اندازه، تشریحات، او اخستونکي شخص ولري

B – مخکې له سرته رسونې، د اسنادو او سوابقو سيستم مطالعه کړئ.

C – ځان په دې مطين کړئ چې ټول اسناد لکه مقاوضه او يا نقدي پيسي رسيدلي دي.

D – په هر مياشت کې د ساتنې او څارنې سيستم د اسنادو او تجراتي معاملاتو تطبيق کړئ.

E – مالي اسناد لکه پور پيسي ورکړل شوي او رسيدلي پيسي او د موجودي يو لست چې د تجار

شتمني بنايي حفظ او وساتئ.

په دې برخه کې یو بحث جوړ کړی چې په څه ډول په زراعتي تجارت کې د اجناسو له عوض کولو نه استفاده کېږي او د هغه اسنادو نوعي چې په دې طریقي ورنه استفاده کېږي د هغې په هکله بحث وکړی او له کومو اسنادو او سوابقو څخه استفاده کېدلي شي ترڅو په زراعتي تجارت کې د پیسو په ځای له معاوضې نه استفاده وکړل شي.

تکرار او د لوست لندېز:

د زده کړي د موخو د لندیز څخه چې په شپږمه شمېره سلايد د پاور پوائنټ کې بيان شوي دي په هر یو زده کونکي باندې تکرار کړی او زده کونکو نه وغواړی چې اخستل شوي محتويات او یا مفکوري له موخو نه په مجموع کې روښانه او تشریح کړي.

د کار موارد یا ځایونه: کېدلی شي چې د زده کونکو د فعالیتونو یو یا زیات په بر کې ونیسي له کاري ورقو څخه په متصل ډول په لوست کې استفاده وکړی

ارزیابی: د دې لوست د موخو د پوهېدو او قبولیت وړ و گرځي او د مختلفو تگلارو نه د لوست د زده کړي لپاره، لکه د زده کونکو په کاري فورم باندې فعالیتونه کېدلي شي چې سرته ورسېږي چې د یوې لیکلې بڼې ازموینې سره متصل وي.

د پوښتنو ځوابونه :

مطابقت :

C .1

A .2

B .3

تش ځايونه ډک کړئ :

1. مختلف ، مدیریت

2. معاوضه ، نقدی پیسې

3. عاید ، لاسته راوړنه

4. بشپړ

لنډ ځواب

له لومړۍ موخې څخه ددې سوال د نمرې ورکولو لپاره استفاده وکړئ.

د اسنادو او سوابقو په حفظ اوساتنه باندې پوهېدل

مطابقت : هر يو لغت د هغي له درست تعريف سره مطابقت ورکړئ.

A. د موجودی اسناد

B. مالي اسناد

C. د شتمنی لرلېک

تش خایونه – لاندې تش خایونه ډک کړئ: لاندې جملې بشپړي کړئ

1. _____ . هغه لست دی چې د موجودیت دینودلو او د هغي د ارزښت سره مرسته کوي.

2. _____ . د هغه اجناسو لست دی چې د تجار پوري د فعل حال په ډول مربوط وي.

3. _____ . د پور پیسو او رسېدلو پیسو لست چې د یو تجارپواسطه وي.

1 – ډیري له تجارانو څخه د مالونو او اجناسو اسناد او سوابق د _____ موخو لپاره ،له

_____ څخه بي پروایي چې کولي شي له هغي نه مخنیوي وکړي، استفاده کوي.

2 – د معاملاتو ټول اسناد لکه _____ او _____ ساتني ته اړتیا لري

3 – تجاران باید چې د رسید بیل وساتي او پانگونه ثبت کړي ترڅو د _____ حساب د بشپړ

صورت لپاره استفاده وکړي.

4 – د اسنادو د کامیابه ساتني لپاره لومړی قدم د _____ شتون د یوې درستې اساس نامې په اساس

وي .

لنډ خوابونه : لاندې پوښتنو ته خوابونه ورکړئ .

اسناد او سوابق کوم نوعه معلومات وړاندې کوي .

په زراعتي تجارت کې د اسنادو او سوابقو څخه داستفادي موخي

- د عايداتو د ټاکنې لپاره (لاسته راوړنه)
- د گټې، تاوان او ضرر د ټاکنې لپاره
- د هغه کالو او اجناسو د ټاکنې لپاره چې په جريان کې دي او د هغې خالص يا سوچه عايد
- د متشبسينو د گټې د ټاکنې لپاره
- دا ټاکل چې ترقي او مخکې والي چېرته کيدلي شي چې حاصل شي .
- د تصميمونو د سرته رسولو سره مرسته
- د اړتيا وړ معلوماتو برابرول ددې لپاره چې اعتبار حاصل کړل شي
- د راتلونکو مراجعاتو يا کتنو لپار د معلوماتو ساتل (آينده).

د اجناسو د موجودې په لړليک پوهېدل

د موخي منظور:

د موجودو اجناسو (فهرست شوي) او غير موجودو اجناسو (کوم چې فهرست شوي نه دي) ترمنځ توپير کول

پروسيجريا پراو:

د لاندې معلوماتو څخه استفاده وکړئ او د هغه ځوابونو سره چې مخ کېږي ځواب ورکړئ

12.000	غوا او غوايي
6.608	په راتلونکي کال کې د ملک د کرايي بلانس درمي د خرصلاو قېمت (په غير د پالنې) 28.800
39.600	ماشين آلات
10.000	د کال په جريان کې د ملک د کرايي ورکول
9600	ذخيره شوي حاصلات
980	د موجودي حساب
35.600	د راتلونکي کال د ماشين الاتو د پور بلانس
9.300	د کال په جريان کې د ماشين الاتو د پيسو ورکول
20.200	د ځای کرايه
33.000	د اړتيا وړ مواد او وسيل
17.500	د ورکړ شوي پور بلانس
745	د صفايي لگښتونه له دې جملې نه لو کول

- 1- د هريو فهرست شوي جنسونو په مخکې I کېږدئ
- 2- د هر يو نا فهرست جنس په مقابل کې N کېږدئ
- 3- د فهرست شوو اجناسو ارزښت په څومره اندازې سره دی؟

د شتون لرونکو جنسونو د فهرست زده کړه

د موخي منظور:

: د موجودو اجناسو (فهرست شوي) او غير موجودو اجناسو (کوم چې فهرست شوي نه دي) ترمنځ توپير کول

پروسيجريا پړاو:

د لاندې معلوماتو څخه استفاده وکړئ او د هغه ځوابونو سره چې مخ کېږي ځواب ورکړئ

12.000	غوا او غوايي
6.608	په راتلونکي کال کې د ملک د کرايي بلانس درمي د خرصلاو قيمت (په غير د پالنې) 28.800
39.600	ماشين آلات
10.000	د کال په جريان کې د ملک د کرايي ورکول
9600	نڅېره شوي حاصلات
980	د موجودي حساب
35.600	د راتلونکي کال د ماشين الاتو د پور بلانس
9.300	د کال په جريان کې د ماشين الاتو د پيسو ورکول
20.200	د ځای کرایه
33.000	د اړتيا وړ مواد او وسيل
17.500	د ورکړ شوي پور بلانس
745	د صفایي لگښتونه له دې جملې نه لو کول

- 4- د هريو فهرست شوي جنسونو په مخکې I کېږدئ
- 5- د هر يو نا فهرست جنس په مقابل کې N کېږدئ
- 6- د فهرست شوو اجناسو ارزښت په څومره اندازې سره دی؟